1852. No. 95.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

ZATURDAG, 25 SEPTEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, tengevolge van den verhoogden waterstand in de Drentsche Hoofdvaart, de bij resolutie van 31 Aug. l.l. no. 16 gemaakte bepaling omtrent het doorschutten op vaste dagen is ingetrokken, en dat te rekenen van en met Maandag den 27 dezer, wederom *dagelijks* op gemelde vaart zal mogen worden *opgevaren* ter diepte van 0,89 el (3 voet) en *afgevaren* ter diepte van 1,04 el (3½ voet).

ASSEN, 21 September 1852.

De Gedeputeerde Staten voornoemd.
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe brengen hiermede ter kennis van het publiek, dat de door den Koning goedgekeurde begrooting, betreffende de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van Drenthe voor de dienst van 1853, in het Prov. blad is geplaatst en, tegen betaling, algemeen verkrijgbaar is gesteld bij de Provinciale drukkers H. P. A. VAN GORCUM en Co. te Assen.

ASSEN, 21 September 1852.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK,
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

NEDERLAND, 24 September.

Zoo als wij gemeld hebben, heeft de Eerste Kamer der Staten Generaal den 21 dezer hare werkzaamheden hervat. De heer Mr. J. A. Philipse, door den koning tot voorzitter benoemd, opende de vergadering met eene toepasselijke rede, waaromtrent besloten, is, dat ze zal worden gedrukt; vervolgens ging men over tot het benoemen eener commissie voor het adres van antwoord op de openingsrede van den Koning, waartoe door de afdeelingen werden benoemd: de heeren v. Beeck Vollenhoven, de Jonge van Ellemeet, van Swinderen en van Andringa de Kempenaer. Deze, in commissie vereenigd, hebben het ontwerp-adres onmiddelijk in gereedheid gebragt en het naar de afdeelingen verzonden.

— De Tweede Kamer heeft tot candidaten voor het voorzitterschap der Kamer gekozen: 1ste candidaat de heer mr. W. H. Dullert; 2de de heer mr. G. M. van der Linden, en 3de de heer mr. J. P. P. baron van Zuijlen van Nijevelt. - Alle de nieuw verkozene leden zijn toegelaten.

— De *Indépendance Belge* ziet in de verwerping door de Eerste Kamer van het wetsontwerp tot regeling van den pligt der provincien, om behoeftige gemeenten te hulp te komen, een ongunstig voorteeken voor den minister van binnenlandsche zaken, wanneer zijne wet op het armbestuur aan het oordeel der Eerste Kamer mogt worden onderworpen.

— Den 1sten October zal te Amsterdam eene vergadering van deelhebbers der Ned. Rijnspoorweg-Maatschappij plaats hebben, ten einde te raadplegen over de noodige finantiele maatregelen, te nemen voor de uitvoering van het plan tot verlenging des wegs naar de Duitsche grenzen en naar Rotterdam. De kosten, welke de directie zoo min mogelijk maken wil, zijn berekend als volgt; onteigening tusschen Arnhem en de Duitsche grenzen en van Utrecht naar Rotterdam *f* 960,000; weg van Arnhem naar de Duitsche grenzen *f* 1,144,000; van Utrecht op Rotterdam *f* 2,880,000; materiaal *f* 1,800,000, enz., te zamen *f* 7,080,000. Voor de plans van de brug over den Yssel en andere kunstwerken wordt dagelijks de goedkeuring der regering te gemoet gezien.

— Nadat de Schoener Sagitta bijna twee maanden in het Zwarte Water had vastgezeten, terwijl zij niet voor noch achteruit kon, is zij eindelijk de vorige week vlot geworden, door eene stoomboot op sleeptouw genomen en over zee gebragt.

— Door het Provinciaal Geregtshof van Gelderland is behandeld de reeds vroeger door ons vermelde zaak van Th. Cremer; deze man heeft zeer waarschijnlijk voor ongeveer 12 jaren zijn vader vermoord, hoewel dit thans geen punt van behandeling uitmaakte; hij heeft, zoo als maar al te zeer ten processe is gebleken, in bloedschendigen omgang met zijne volle zuster geleefd; zijn zwager, J. van Guijen te Zeldam, de man van evengenoemde zuster, aan wien hij een doodelijken haat toedroeg, is door hem in den vroegen morgen van 18 Junij 1848 opgewacht, en eerst van achter een heg in den buik geschoten, terwijl hij hem daarna de tweede loop van het geweer op het hoofd heeft gezet en dit heeft verbrijzeld; hij heeft daarop het lijk eerst in het koren verborgen en vervolgens in eene ondiepe wetering geworpen. Voor deze laatste daad heeft Cremer, die zich vier jaren heeft weten schuil te houden, teregt gestaan; hij heeft dezelve volledig bekend. — Het Hof heeft hem veroordeeld tot de straffe des doods, door middel van ophanging aan eene galg, uit te voeren binnen Arnhem. De beschuldigde was, bij de behandeling der zaak, koud en ongevoelig, en bekende zonder eenige aandoening, de meeste omstandigheden, ook den moord op zijn zwager gepleegd; alleen onder het pleidooi van zijn advocaat stortte hij een traan. Bij het uitspreken van het arrest en bij de roerende aanspraak, die de President van Rappard tot den veroordeelde rigtte, was ieder bewogen, behalve Cremer zelf, hij bleef koud en scheen zelfs het verschrikkelijke der hem opgelegde straf niet te begrijpen. — Bij deze treurige geschiedenis dient nog vermeld te worden, dat de zuster van Cremer medepligtig was aan de moord van haar man, door, kennende het voornemen van Cremer, dezen te waarschuwen, wanneer haar man zoude uitgaan: haar geweten en de vrees schijnen haar dan ook zoodanig te hebben verontrust, dat zij op den dag der begrafenis van haar man, toen zij vernam, dat een geregtsdienaar en de veldwachter zich ten haren huize vervoegd hadden, zich met een scheermes de hals afsneed, waaraan zij onmiddelijk overleed, na nog even den tijd gehad te hebben, om te kennen te geven, dat niet haar broeder maar zij den moord had gepleegd, waarvan het onware echter later volledig is bewezen.

— Men verneemt, dat de oogst van de verschillende producten in Overijssel even als in Drenthe over het algemeen niet meer dan middelmatig kan genoemd worden; uit Hannover en bepaald uit Oost-Friesland meldt men, dat de oogst over het algemeen als welgelukt mag beschouwd worden, en dat de rogge en boekweit een redelijk verbouw opleverden, als de eerste 24 mud per Ned. bunder en de laatste 22 m. per bunder.

— Te Wessum (Limburg) heeft een verschrikkelijk voorval plaats gehad. Een behuwdzoon, geholpen door zijne vrouw en zuster, heeft zijnen vader den hals doorgesneden. Niettegenstaande de spoedig toegebragte geneeskundige hulp, vreest men voor het leven van den ongelukkige. De dader, na zich twee dagen schuil gehouden te hebben, heeft zich te Roermond bij de justitie aangegeven en is dadelijk in arrest genomen. Van de aanleidende oorzaak dezer daad is niets bekend.

— De Koningin van Nederland is 18 dezer te Munchen aangekomen.

— Z. Maj. heeft benoemd tot raadsheer in het Hof van Groningen den heer baron v. Imhoff, thans burgemeester dier stad.

— Z. M. de Koning zal zich aanstaanden zondag naar het Loo begeven tot bijwoning eener groote Jagtpartij.

— Men verneemt, dat de heer van Sonsbeeck 21 dezer den Koning zijn ontslag heeft gevraagd, als Minister van Buitenlandsche Zaken en voor de zaken der Roomsch-Kath. Eeredienst.

— Den 22 dezer zijn de ratificatien uitgewisseld van het verdrag met Oostenrijk, ter uitlevering van boosdoeners.

BUITENLAND, 24 September.

FRANKRIJK. Te Lyon hield de Prins bij de onthulling van het standbeeld voor Napoleon, eene toespraak, die de geheele stad in geestdrift bragt. Het slot dier toespraak is vooral merkwaardig en luidt aldus: „*De voorzigtigheid en de vaderlandsliefde eischen, dat de natie zich berade, vóór haar lot te regelen. Voór mij is het nog moeijelijk, om te weten, onder welken naam ik de grootste diensten kan bewijzen. Als de nederige titel van President de vervulling der taak, die mij is toever-*

trouwd, kon vergemakkelijken, dan zou IK *het niet zijn, die uit persoonlijk belang dien titel wensch te verruilen tegen dien van Keizer.*" Waarlijk, hij die zoo voorzigtig spreekt, heeft regt om de natie, gewoonlijk zoo haastig in oordeel en handeling, tot bezadigdheid aan te manen. Hoe behendig tevens is die taal! Hoe juist gekozen naar den tijd, naar de plaats en naar de omstandigheden! En zulk een Vorst zag men, een weinig tijds na de Februarij-revolutie, in alle winkelprentkasten van Parijs afgebeeld met een, hem door vriendenhanden aangelegd slot op den mond, wijl elk woord, dat hij mogt willen spreken, reeds vooraf veroordeeld was als eene dwaasheid! Sommigen zeggen, dat anderen hem laten spreken. Het is mogelijk, maar ook dan geeft hij een groot blijk van voorzigtigheid en verstand in de keus van hen, die hij raadpleegt, als hij tot de natie in gewigtige oogenblikken het woord wil voeren. — Te Lyon werd de President met de grootste geestdrift ontvangen. En toch hoorde men nog iets anders; trouwens het is in Lyon ook ten eenenmale onmogelijk, dat er niet iemand gevonden wordt, die anders wil dan de meerderheid. Eenige weinige personen riepen *Leve de Republiek!* Zij boetten onmiddelijk hun *misdadigen* kreet, en werden opgesloten in eene der gevangenissen van de *Fransche Republiek!* Anderen brengen eenige schaduw op 's Prinsen togt aan, door geruchten te verspreiden van een wijd uitgestrekt complot. De moeite, daartoe besteed, is ondankbaar; niemand gelooft aan eenige zamenzwering; integendeel, ieder hoort in zijne verbeelding het *Leve de Keizer!* zoo lang de reis duurt, en te Parijs terug gekomen, zal de Prins-President welligt de herschepping van Frankrijk vertragen - als hij daartoe in staat is. Maandag morgen ten 8 ure verliet Louis Napoleon Lyon. Ook in het departement Isère is de President met steeds toenemende geestdrift begroet. Overal verdrong zich eene ontzagchelijke volksmenigte.

— Volgens het jongste nommer van het Geneeskundig Tijdschrift, wil Louis Napoleon, tot bevordering zijner gezondheid, eene waterkuur beproeven.

— Er is in Frankrijk een stoomschip gebouwd *de Napoleon*, waarbij de stoomschroef op zulk eene verbeterde wijze schijnt te zijn toegepast, dat het al de eigenschappen der groote linieschepen met den spoed en de wisse vaart der stoomschepen vereenigt. Zulk een vaartuig, zegt de Parijsche Constitutionel, kan tot een brug dienen over het kanaal, waarover onze legers kunnen trekken tot vernedering van het trotsche Engeland.

— De prefect van policie heeft den ingezetenen herinnerd, dat het verboden is, onder welke voorwendsels ook, wapens in huis te hebben; zij die nog in gebreke zijn gebleven, de wapens die zij bezitten af te leveren, worden uitgenoodigd, dit onverwijld te doen, ten einde zich te vrijwaren voor de ernstige gevolgen, die hunne nalatigheid bepaaldelijk na zich zal slepen.

— Tegen 9 en 16 November zijn de goederen van den Prins van Joinville ten verkoop aangeslagen.

— De Hertogin van Orleans, thans in Zwitserland reizende, heeft een ongeluk gehad. Haar rijtuig is omgevallen en zij heeft daarbij het sleutelbeen gebroken. Men heeft haar onmiddelijk naar Lausanne vervoerd, doch haar toestand baart gelukkig geene ernstige zorg.

— Te Parijs is van Straatsburg eene treurige tijding ontvangen. De Beneden-Rijn is buiten zijne oevers getreden, heeft reeds vijf dorpen onder water gezet en bedreigt een zesde. De Rijn was in 48 uren bijna 3 ellen gerezen; de Baseler Courant was niet verschenen; hare werkplaatsen waren door het water ingenomen. De Regering heeft buitengewone hulp naar de overstroomde districten gezonden; volgens de laatste berigten was echter de Rijn dalende, doch eene andere rivier wassende. Ook uit Zwitserland ontvangt men treurige berigten van verwoestingen, door overstroomingen aangerigt. De waterstand van den Rijn was 18 dezer nog eenige duimen hooger dan de hoogste stand dezer eeuw.

— Te Marseille zijn zelfs de meeste kamers van particuliere huizen aan vreemdelingen verhuurd, bij het aanstaand bezoek, dat de Prins-President aldaar zal brengen. Men wacht er nieuwsgierigen uit Corsika, Algiers, Civita Vecchia, Genua en Napels!

BELGIE. Een besluit van den President der Fransche Republiek heeft hier algemeene verbazing gewekt. De regten op den invoer op de steenkolen in Frankrijk zijn namelijk van 15 op 30 cs gebragt, terwijl het regt op het ijzer op 5 fr. de 100 kilo's is bepaald. Dit besluit wordt gegrond op de omstandigheid, dat de onderhandelingen ter handhaving van het verdrag van 13 Dec. 1845 niet de gewenschte gevolgen hadden gehad. Onbegrijpelijk is deze loop der zaken voor ieder, die het oog vestigt op de conventie, die den 22 Aug. werd gesloten nopens den letterkundigen eigendom, waarbij bepaaldelijk was uitgedrukt, *dat die schikking moest trekken tot verzekering en bevestiging der handhaving van de goede betrekking tusschen de beide rijken.* Wat van dit alles worden moet, is nog niet te voorzien, maar 't schijnt, dat de Republiek niet geneigd is op zeer redelijken en vriendschappelijken voet met zijne kleinere naburen te handelen!

DUITSCHLAND. De Duitsche Bonds-Vergadering wijdt thans vooral hare aandacht aan het leger, dat zij, in geval Frankrijk eene dreigende houding tegen over Europa aannam, in 't veld zou kunnen brengen. De militaire commissie dier Bonds-Vergadering bragt aangaande deze zaak een hoogst belangrijk rapport uit, waarvan wij het volgende mededeelen:

„Frankrijk heeft onder de wapenen 500,000 wel geoefende manschappen en kan dat cijfer tot 700,000 brengen. Die 500,000 man kan het, over den Parijzer-Straatsburger spoorweg, die 167 wagens ter beschikking heeft, in weinig tijds in den Elzas voeren, en, daar de nationale garde de dienst in de steden kan verrigten, met het gansche leger te velde trekken. Een oorlog met Duitschland althans, waarvoor Frankrijk sympathie heeft, zou vergunnen, dat de vestingen door de burgerwacht werden bewaakt.

Het Duitsche Bondsleger telt ook 500,000 man, van 't welk echter slechts 300,000 voor Duitschland zelf beschikbaar zijn. Immers Oostenrijk heeft 200,000 man in Italië en daar ook noodig, als Frankrijk met een leger van 50,000 man in Sardinië rukte".

— De Koning van Pruissen heeft bij kabinets-order bepaald, dat het leger voor den tijd van drie dagen den rouw zou aannemen over den hertog van Wellington.

— De Keizer van Oostenrijk heeft bij zijn vertrek naar Pesth verscheidene van hoog verraad beschuldigde personen begenadigd.

ENGELAND. De *Times* spreekt op gronden, die algemeen geloofd worden, het gerucht tegen, dat Prins Albert opperbevelhebber van het leger zou worden.

CHINA. Uit China blijven de tijdingen ongunstig. De opstand veroorzaakt groote ongerustheid, en de roovers hadden zich in de noordelijke provincie van Honan vertoond. Er waren troepen van Canton afgezonden. Een der hooge Mandarijnen zou van zijnen rang vervallen verklaard zijn.

ASSEN, 25 September.

Men schrijft ons uit 's Hage: De voorzitter van den Hoogen Raad is weder ingestort, en zijn toestand wordt als hopeloos beschouwd. — Den 23 dezer heeft de Eerste Kamer met een kleine wijziging, het door eene commissie ontworpen antwoord op de Troonrede met algemeene stemmen aangenomen; zij heeft zich alzoo vereenigd met den veel beduidenden wenk omtrent het bestuur der buitenlandsche aangelegenheden, als ook met den reeds in het vorige jaar geuiten, maar nu dringend herhaalden wensch naar het tot stand komen der organieke wetten, in §§ 3 en 10 vervat; deze §§ luiden als volgt: § 3. Wenschelijk acht zij (de Kamer) het, dat de betrekkingen van dit Rijk met andere Landen zich meer en meer uitbreiden, en dat het aan de wijsheid van Uwer Majesteits Regering gegeven zij, de eer en de belangen der Natie te bevorderen, wanneer het sluiten van verdragen vereischt wordt. § 10. De ontwerpen van wet op nieuw door Uwe Majesteit aan de Vertegenwoordiging voor te dragen, worden met andere, wier indiening de Grondwet zoo bepaald voorschrijft, of het belang des Vaderlands vordert, met toenemend verlangen door ons te gemoet gezien. — Het adres zal aan Z. M. den Koning worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit den voorzitter

der Kamer, de leden der commissie en de heeren Tonckens en Cremers.

— In de vergadering van den Raad dezer gemeente van heden avond zullen o. a. de volgende punten in overweging worden genomen: Regeling der nachtwacht in de gemeente; - Regeling der belasting op de honden; - Regeling der heffing van Leges; - Aanmerkingen op het reglement voor 't Gymnasium; - Aanvraag om een badplaats voor 't garnizoen; - Voorstel omtrent de verlichting der stad; - Begrooting der inkomsten en uitgaven over 1853; - Aanvraag van den Rector Dr. Noordewier om eene toelage voor het natuurkundig onderwijs over het laatste gedeelte van 1852; - Voorstel tot verhooging der opcenten op de grondbelasting.

— Naar wij vernemen, zullen de werken, welke de Drentsche Kanaal-Maatschappij dit jaar moet uitvoeren, op tijd gereed zijn, en verwacht men, dat de Hoogeveensche vaart met half November weder voor de scheepvaart zal kunnen worden opengesteld. De derde bodem van den Meppeler sluis is geheel gereed; men is met het optrekken der wanden bezig.

— Te Onstwedde is 20 dezer ter vervulling der vacante Predikants plaats een tiental geformeerd, waarop o. a. ook gebragt zijn de heeren Prins, Predikant te Kampereiland, en Wilmers, Predikant te Nijeveen. Uit deze nominatie zal over drie weken de keuze geschieden. *Pr. Gr. Ct.*

* **Westerbork, 28 Sept.** Tot ons leedwezen moeten wij berigten, dat Ds. W. Lolcama het beroep naar Zuidlaren heeft aangenomen.

* **Coevorden, 22 Sept.** Bij het openen der stembus op heden voor de herstemming van een lid voor den Gemeente Raad tusschen de H. H. Cock en van der Scheer, is gebleken, dat 97 briefjes waren ingekomen, waarvan een in blanco; 74 kiezers hebben hun stem op den Heer Cock en 22 op den Heer van der Scheer uitgebragt, zoodat de Heer Cock de benoemde is.

* **Smilde, 28 Sept.** In de openbare raadsvergadering, gisteren gehouden, waren alle leden, behalve de Mr. P. van der Veen tegenwoordig. Na 't voorlezen en goedkeuren van de notulen der voorgaande vergadering werd: 1° besloten tot af- en overschrijving van eenige posten op de begrooting 1851; 2° besloten tot het doen van eenige uitgaven uit den post van onvoorziene uitgaven over 1851; 3° het rekwest van den Israel. onderwijzer, inhoudende verzoek tot teruggave van betaalde schoolgelden over 1851 of zoo veel vermindering in de plaatselijke belasting, is gewezen van de hand; 4° eene commissie benoemd tot onderzoek der brandspuit; idem tot het ontwerpen van een reglement op de nachtwacht. Niets meer aan de orde zijnde, werd de vergadering door den voorzitter gesloten.

* **Meppel, 28 Sept.** Gisteren namiddag zijn door den heer Burgemeester alhier de eereteekenen wegens langdurige dienst bij de schutterij aan de daarop regthebbenden uitgereikt; en wel aan de heeren Tonckens, Boom en Schukking op het gemeente-huis en aan de overigen voor het front der schutterij. Na het uitreiken hief het korps muziekanten het Wilhelmus aan, alles liep in de beste orde af.

* **24 Sept.** Heden is alhier de algemeene vergadering der aandeelhouders van de Drentsche Kanaal-Maatschappij gehouden. Na oplezing der presentielijst met opgave der stemmen, is het verslag over het afgeloopen boekjaar, nadat niemand der leden deswege inlichtingen verlangd had, aangenomen voor informatie. — Vervolgens is door den President eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren Sluis, Witsenborg en Semler, om de rekening en de belans over dat boekjaar na te zien, waarna de vergadering tot half een is geschorst. — Ten drie uur de vergadering weder geopend zijnde, brengt de commissie, bij monde van den heer Sluis, een uitgebreid verslag uit, waarvan de conclusie is niet - aanneming van de balans; deze conclusie daarna in omvraag gebragt zijnde, wordt dezelve verworpen en de balans met 108 tegen 41 stemmen aangenomen. — Er is besloten dat over het afgeloopen jaar geen dividend zal uitbetaald worden. — De aftredende commissarissen Mr. J. A. G. Baron de Vos van Steenwijk en J. Tonckens zijn met algemeene stemmen herbenoemd. Voor den heer de Wilde is de heer H. A. Bake gekozen. — De reis- en verblijfkosten van Commissarissen en het salaris van den Directeur zijn bepaald als ten vorigen jare. — De belooning van den Thesaurier is op *f* 500 jaarlijks bepaald voor drie jaren. —

Onder het afzenden van dit berigt, 's avonds zeven uur, werden er drukke discussien gevoerd over het voorstel no. 7, om met de Hooge Regering eene overeenkomst aan te gaan tot verandering der concessie en om *f* 300.000 te negotiëren tot voorzetting der werken.

Regtszaken.

Gisteren stond voor het Prov. Geregtshof alhier teregt Jan Smeermos, kolonist te Veenhuizen, beschuldigd van in het begin van Mei, uit de herberg van P. v. Urk te Meppel, bij wien hij zijn intrek had genomen, te hebben ontvreemd eenige kleedingstukken. De heer Proc. Gen. vond verschoonende omstandigheden in de geringe waarde van het gestolene, en requireerde eene gevangenisstraf van drie maanden. De uitspraak is bepaald op heden ten 12 ure. — Insgelijks zoude dien dag behandeld zijn de zaak tegen Peter v. Eldert, beschuldigd van aan zijnen kameraad, die op den openbaren weg lag te slapen, een horologie ontvreemd te hebben, doch deze zaak is wegens het wegblijven van een getuige. uitgesteld tot 15 October.

Door de Arronds. Regtbank te Assen zijn 24 dezer voordeeld J. B. Smid te Nijeveen, wegens het moedwillig bij de keel grijpen van Frans Huiskes, tot gevangenis van 3 maanden en boete van *f* 8; — K. P. boerenknecht te Nijeveen, wegens het met geweld aangrijpen en daarna verwonden van Jan Lefferts Mulder, tot gevangenis van 1 jaar en eene boete van *f* 8; — A. P. H. arbeider en kroeghouder te Hoogeveen, wegens het moedwillig schoppen van Metje Timmer Koster, tot eene boete van *f* 3; — J. T. Veenbaas te Hoogeveen, wegens laster ten aanzien van E. J. v. d. Weide, tot eene boete van *f* 20.

NACHTWACHTEN.

Bij den Raad van Assen is door Heeren Burg. en Weth. een voorstel gedaan, om de vaste bezoldigde nachtwacht af te schaffen en de wacht weder even als vroeger bij tourbeurten door de ingezetenen te doen betrekken. Dergelijke maatregel is reeds door den Raad van Meppel genomen; er wordt opgegeven, dat dezelve zich aanbeveelt:

1° door bezuiniging;

2° doordien dan de hoofdplaats der gemeente niet langer, ten koste der gemeente-kas, een voorregt geniet, dat men aan de gehuchten niet kan geven.

In het algemeen gelooven wij, dat vaste bezoldigde nachtwachten verre te verkiezen zijn boven nachtwachten, bij tourbeurten door de ingezetenen waargenomen. Bij deze laatste verandert het personeel der wacht iederen nacht; dit personeel weet niet zoo goed als vaste wakers, op welke punten bijzonder moet worden gelet; het is niet zoo gewend aan waken, heeft dikwijls geene andere belangstelling in het goed waarnemen der wacht dan alleen de vrees voor boete, terwijl vaste wakers er belang bij hebben, omdat zij anders in gevaar verkeeren, van hunne betrekking te verliezen. Vaste nachtwachten kunnen bovendien eene soort van policie bedienden zijn, waartoe gewone burgers toch wel niet zullen willen gebezigd worden. Men raadplege de ondervinding, in vele dorpen verkregen, en wij gelooven, dat tot zekere hoogte overal de waakzaamheid der burger-nachtwachten even groot zal zijn als in zeker dorp, waar 's nachts brand ontstond en spoedig de geheele gemeente op de been was, doch waar men de manschappen der wacht miste, waarop iemand naar het wachthuis gezonden werd, om de wacht te wekken.

Thans wordt de bewaking 's nachts grootendeels door de meer vermogenden bekostigd, als het meest in de gemeente-lasten dragende; en zoo behoort het ook, daar de meer vermogende veel meer belang heeft bij eene goede bewaking dan de minvermogende; zoo echter de bewaking door de ingezetenen bij tourbeurten geschiedt, dan zal de arme huisvader, die in een gehuurd huis woont en wiens inboedel uit eenige potten, pannen, stoelen etc. bestaat, even zeer en even vaak de wacht moeten betrekken als de bezitter van onderscheidene huizen en van een aanzienlijken inboedel.

Maar er zal bezuinigd worden! Inderdaad dit zal geschieden; en men kan dit bezuiniginge-sijstheem nog verder uitstrekken, door te bepalen, dat ieder hoofd van een huisgezin op zijne beurt de stads lantaarnen zal ontsteken, of wel dat 's avonds voor ieder huis een lantaarn zal branden. Men kon dan de kosten van verlichting besparen.

De Raad van Assen heeft in den laatsten tijd tot de uitvoering van vele nuttige dingen besloten, en daarin zeker niet het bezuinigings-sijsteem gehuldigd; verre van ons, dat wij dit in de meeste opzigten zouden afkeuren; maar moet men nu, om nieuwe nuttige dingen te kunnen bekostigen, oude nuttige dingen afschaffen? Wij gelooven niet, dat dit te vereenigen is met eene goede gemeentehuishouding; integendeel komt het ons beter voor, het oude beproefd nuttige aan te houden, en het nieuwe, hoewel nuttige, dan eerst daartestellen, wanneer de fondsen het toelaten. In allen gevalle dient men te overwegen, wat onder de nuttige dingen het minst kan gemist worden, en dan komt het ons voor, dat aan eene goede bewaking 's nachts meer behoefte is dan b. v. aan een onderwijzer in de natuurkunde aan het gijmnasium ad *f* 500, die, naar ons oordeel bekostigd diende te worden door den Rector of door de leerlingen, die onderwijs in de Natuurkunde verlangen.

En wat betreft het middel van aanbeveling, dat door het afschaffen der vaste nachtwacht eene ongelijkheid tusschen de hoofdplaats der gemeente en de gehuchten zou weggenomen worden, evenzeer zou men kunnen beweren, dat Assen geene school en geene verlichting 's avonds mogt hebben, omdat men beide niet aan de Haar, waar twee of drie huizen staan, kan geven; evenzeer kan diegene, die in eene achterbuurt van Assen woont, eischen

dat men met de verlichting der hoofdstraten ophoude, zoolang zijne buurt niet mede wordt verlicht.

Het belang van het grootste gedeelte der gemeente kan niet nagelaten worden, omdat een klein gedeelte daarbij geen belang of een tegenstrijdig belang heeft.

Wij zouden gelooven, dat de vaste nachtwacht niet moest afgeschaft worden. *Red.*

DRENTSCHE VEEN- EN KANAAL-MAATSCHAPPIJ.

In de Vergadering van deelnemers den 16 dezer maand te 's Gravenhage gehouden, is het meer dan waarschijnlijk geworden, dat deze Maatschappij tot stand zal komen. Wij hopen van harte, dat zulks het geval moge zijn, en ieder, die het wel met Drenthe meent, koestert zeker met ons denzelfden wensch. Het kanaal, hetwelk de heer Klijn en Cons. beöogen, zal als het ware het hart van Drenthe doorsnijden, onderscheidene gemeenten aandoen en leven en ontwikkeling brengen in oorden, die nu nog woest daarheen liggen. De Provincie zal van dit kanaal, waarvoor geene opoffering hoegenaamd van haar gevraagd is, direct voordeel ondervinden, door de zeker aanzienlijke vermeerdering der afvaartsgelden op de Hoofdvaart. Hoewel dit alles genoegzaam bekend is, hebben wij dit hier echter kortelijk willen aanstippen, om dat wij daarop willen gronden eene aansporing aan de ingezetenen van Drenthe, om ook van hunne zijde, door deelneming of verhooging van deelneming, mede te werken, dat het nog ontbrekende aan het Maatschappelijk kapitaal, circa ƒ118.000, worde ingeschreven. — Drenthenaren, en inzonderheid gij, die de dorpen en gehuchten bewoont, langs welke het kanaal zal gelegd worden, en gij, die veenen bezit, welke door dit kanaal aan de snede gebragt zullen worden, ziet uw eigen belang in; komt deze onderneming niet tot stand, welligt zult gij voor geruimen tijd verstoken zijn van de voordeelen, welke dit kanaal kan aanbrengen. Denkt niet, onze deelneming zal weinig helpen; integendeel uwe deelneming is van dubbel belang voor het tot stand komen der Maatschappij, niet alleen om de ingeschrevene som maar ook om het crediet, dat dezelve aan de onderneming bezorgt. De kapitalisten toch in andere Provinciën, die wel zouden willen inschrijven, maar door hetgeen met andere dergelijke ondernemingen wel is geschied, huiverig zijn, om hun geld in de waagschaal te stellen, vragen in de eerste plaats: wat wordt er in de Provincie zelve gedaan door degene, die op de plaats zelve wonen en gerekend worden de zaak te kunnen beoordeelen of daarbij direct belang hebben? Wanneer men hen dan op uwe inschrijvingen kan wijzen, zullen ook zij voorzeker eerder tot deelneming besluiten.

Maar bovendien er wordt van u geene opoffering gevraagd, integendeel er wordt u, naar ons oordeel, eene voordeelige en niet gewaagde wijze van geldbelegging aangeboden; wij wijzen U daartoe:

1° op de som, ƒ 100.000, waarvoor de ontwerpers, die men veilig als der zake kundige en op hun voordeel wel bedachte mannen kan beschouwen, hebben deel genomen;

2° op de aanbieding van de ontwerpers, dat zij de werken voor de door hen geraamde sommen willen uitvoeren; en

3° op uwe eigene kennis van veenen, die u zal doen zien, dat door de ontwerpers de waarde der veenen, welke door het kanaal in dezelve gebragt is, niet overdreven is berekend, ook al neemt men daarbij in aanmerking, hetgeen door de ontwerpers in hunne brochure niet is gedaan, dat, wanneer én dit kanaal én de verlengde Hoogeveensche vaart in de veenen gebragt en het Stadskanaal verder opgelegd zal zijn, de waarde der veenen zal dalen, doordien er alsdan meer turf dan thans aan de markt zal komen (Men bedenke hierbij, dat het veen te Hoogeveen en Smilde binnen weinige jaren vergraven zal zijn).

Mogt deze opwekking er toe medewerken, dat spoedig voor het volle bedrag van het Maatschappelijk kapitaal deelgenomen zij, en dus deze zoo nuttige onderneming voortgang hebbe! *Red.*

ADVERTENTIEN.

Driemaandelijksche Collecte voor de Hervormde Armen in den loop der volgende week.

Assen, 24 Sept. 1852.

E. K. J. BERTLING. *Boekh.* — *Diak.*

In de maand Julij 1852 is in Nederlandsch Oost-Indië in den ouderdom van bijna 43 jaren overleden, de Hoog Welgeboren Heer KAREL GUSTAAF WILLEM GERHARD VAN DER FELTZ.

Eenige kennisgeving.

L. BERKENBOSCH, onderwijzer te Hoogeveen, vraagt eenen **ONDERMEESTER**, liefst van den 3den RANG, mede geschikt voor de KERKEDIENST.

Bij *L. Schierbeek* te Leeuwarden is gedrukt en te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armée.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: ontsteking, koorts, tandpijn, hoofpijn, verkoudheid, hoest, kramp in de maag, het zuur, de hik, buikloop, aanbeijen, jicht en rheumatisme, aamborstigheid, kramp in de borst, longtering, ontsteking van den pisweg, graveel, wormen, lintworm, vallende ziekte, koliek, geelzucht, waterzucht, scheurbuik, ziekten der kinderen, klierziekten, oogziekten, onvruchtbaarheid, ziekten der zwangerheid, ontsteking der vrouwelijke borsten, vergiftiging, schijndood, behoedmiddelen tegen besmettelijke ziekten, de Aziatische braakloop, cholera morbus, huiduitslag, moedervlekken, zeeziekte, enz. enz.

De *buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op **f 1,25.**

Dit Handboek is mede te bekomen bij de Boekhandelaren *van Gorcum* en *Braaksma*, *van Houten* en *Meffert*, te Assen.

Op den 5 October e.k. zal te *Coevorden* publiek worden verkocht: Eene **Boerenplaats**, genaamd *Batten*, gelegen onder Coevorden bestaande uit **bouw- wei- en hooi-landen**, groot te zamen ruim 17 bunders.

Vierentwintig **weiden** in het *Moer* daarbijgelegen, benevens eene **geregtigheid** in *Steenwijksmoer*.

A. SLINGENBERG *Notaris.*

Burgerlijke Stand.

ASSEN, 18—25 Sept. *Bev.*: B. Woelders, geb. Drenthe, van d.; M. Jansen, geb. Boelens, van z; J. Zierts, geb. Klancke, van z.; J. H. Lunshof, geb. Stelma, van z.; R. Oostergetel, geb. Beekenbosch, van d.; H. Hars, geb. Lust, van d.; C. F. Cremer, geb. Broeder, [illegible]

Veeprijzen.

Op de markt, den 20 dezer te Spijkerboor gehouden, waren ruim 1000 varkens aangebragt, die op den middag allen verkocht waren; de oude varkens golden van ƒ 16 tot ƒ 25 en biggen van ƒ 5 tot ƒ 17.

— Op de veemarkt te Tolbert waren aangebragt 530 runderen, die gretig werden verkocht; de vroegkalfdes van ƒ 80 tot ƒ 115; schapen, Friesch ras, waren er 420 ter markt, die meerendeels zijn verkocht tot ongehoord hooge prijzen; varkens veel uitgevoerd, met goeden handel.

AMSTERDAM, 20 Sept. Vlug van de hand werden verhandeld 276 vette runderen voor ƒ 170, 160 en 150; 189 melkkoeijen voor ƒ 100, 90 en 80; 20 gras-kalver ƒ 16, 14 en 12; 225 vette Varkens voor 48 en 36 cent Ned. pd.; 51 magere varkens ƒ 8, 7 en 6; 78 schapen voor ƒ 20, 18 en 16.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 24 September.

Tarwe, oude B.	70 N.pd.	ƒ 7.20	Gerst, N. winter 56 N.pd.	ƒ 4,50
„ N. Oml.	72 „	„ 7.25	„ „ zomer 55 „	„ 0,00
„ „ Old.	70 „	„ 6.60	„ „ knobbe 62 „	„ 4.75
Rogge, nieuwe Inl.	68 „	„ 6.60	Paardeboonen . .	ƒ 5.00 à 5.00
„ oude „	70 „	„ 6.60	Koolzaad . . .	ƒ 9.25 à 10.20
Haver, N. dikke	46 „	„ 2.90	Gort, grove . .	ƒ 7.00 à 7.25
„ dito	48 „	„ 3,05	Gort, parel .	ƒ 10.00 à 11.00
„ Voer	42 „	„ 2.70	Olie, raap per vat	ƒ 31.00 à 00.00
„ Zwarte	42 „	„ 2.55	Boter ¼ ton .	ƒ 00.00 à 00.00
Boekweit, zand	67 „	„ 6.10	„ 1/16 „	ƒ 0.00
„ veen	66 „	„ 5.85		

AMSTERDAM, 22 Sept. Tarwe aan cons.: 130 pd. b. Poolsche ƒ 315; 126 pd. dito ƒ 285; 129 pd. Mecklenb. ƒ 265, 270; 127, 130 pd. roode Elve ƒ 255, 265. Rogge aan cons. en speculatie met veel handel. In entr.: 117, 118, 119 pd. n. Arch. ƒ 171, 173, 175; 117 pd. Petersb. ƒ 175. In cons.: 122, 123 pd. Pruis. ƒ 202, 203; 123 pd. Donau ƒ 125; 117 pd. o. gedr. ƒ 180.

ASSEN, 23 Sept. Rogge ƒ 7.00, 6.75, 6.25. Boekweit ƒ 5.00, 4.75, 4.50. Boter Ned. pd. 70 à 65 cents.

MEPPEL, 23 Sept. Rogge ƒ 6.50 à 6.75. Boekweit ƒ 6.25 à 7.00. Boter 1½ Ned. pd. ƒ 1.10 à 1.20.

AMSTERDAM, 23 Sept. Werk. Sch. 2½ pct. 64¼ à 64⅜; dito 3 pct. 77⅛ à —; dito 4 pct. 96¾ à 96⅞. —

Ter Boek- en Couant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen.*